

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 stycznia 2018 r.,
sprawy **A. S. i D. C.**,
skazanych z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanych
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 2 lutego 2017 r., sygn. akt IV Ka [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ś.
z dnia 21 czerwca 2016 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
- 2. obciążyć obu skazanych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach równych.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2016 r., sygn. II K [...] Sąd Rejonowy w Ś. uznał oskarżonych A. S. i D. C. za winnych tego, że w nocy na 25 sierpnia 2013 r, w Ś., działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali pobicia H. P. w ten sposób, że A. S. przytrzymywał H. P. za ręce wykręcone do tyłu, a D. C. i inny mężczyzna zadali mu kilka uderzeń pięścią w twarz, a następnie po przewróceniu H. P. na ziemię, bili go rękoma i kopali po całym ciele z kilkoma innymi nieustalonymi mężczyznami, powodując u H. P. obrażenia ciała w postaci złamania trzonu żuchwy strony prawej i wyrostka kłykciowego żuchwy strony lewej, stłuczenia wargi górnej, wargi dolnej i małżowiny usznej, które to obrażenia skutkowały naruszeniem

czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, czym narazili pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo wystąpienia skutku, o którym mowa w art. 156 § 1 k.k., przy czym czynu tego dokonali publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego – tj. popełnienia występku z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie wymienionych przepisów skazał A. S. na 10 miesięcy pozbawienia wolności, a D. C. na rok pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. Sąd Rejonowy orzekł od oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego H. P. obowiązek uiszczenia solidarnie tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwotę 6 tys. zł.

W apelacji od tego wyroku obrońca obu oskarżonych podniósł zarzuty obrazy przepisów postępowania i błędów w ustaleniach faktycznych, mających wpływ na jego treść, a będących skutkiem naruszeń prawa procesowego.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 2 lutego 2017 r., sygn. IV Ka [...] utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Obrońca skazanych wniósł na korzyść każdego z nich kasacje, w których zawarł tak samo sformułowane zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia:

1. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. przez niepełną i błędną analizę zarzutów apelacji dotyczących uznania za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonych oraz wielu wymienionych w treści zarzutu świadków, a uznania za wiarygodne zeznań pokrzywdzonego i świadka S. M. – P.;

2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. w zw. z art. 390 § 1, 2, 3 k.p.k. w zw. z art. 177 § 2 k.p.k. i art. 6 k.p.k. przez niepełną i błędną analizę zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia wymienionych przepisów, polegającego na przesłuchaniu świadków H. P. i S. M. – P. poza rozprawą pomimo braku ku temu podstaw, co pozbawiło oskarżonych uprawnień związanych z realizacją prawa do obrony;

3. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 171 § 2 k.p.k., art. 370 § 1 k.p.k., art. 367 § 1 i 2 k.p.k., art. 390 § 1, 2, 3 k.p.k., art. 6 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. przez niepełną i błędną analizę zarzutu apelacji dotyczącego pozbawienia oskarżonych prawa do zadawania pytań świadkowi P., S. M. – P. oraz J. J., a przez to pozbawienie oskarżonych realnego wykonywania prawa do obrony;

4. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 i 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1, 2, 4 k.p.k., art. 177 § 1, 1a, § 2 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 6 k.p.k. przez niepełną i błędną analizę zarzutu apelacji dotyczącego oddalenia wniosków dowodowych;

5. art. 170 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. przez nierozpoznanie wniosków dowodowych w formie przewidzianej w procedurze decyzji procesowej, tj. wydania postanowienia w tej kwestii;

6. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 171 § 1 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. przez niepełną i błędną analizę zarzutu apelacji dotyczącego uniemożliwienia świadkowi J. J. złożenia swobodnych zeznań na rozprawie;

7. art. 636 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 633 k.p.k. przez ich zastosowanie, gdy przy prawidłowej ocenie zarzutów apelacji wyrok ten winien być uchylony albo zmieniony zgodnie z wnioskami apelacyjnymi.

W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i ewentualnie wyroku Sądu Rejonowego, z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, albo po uchyleniu wyroków Sądów obu instancji o uniewinnienie obu skazanych.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okrękowej w S. domagał się oddalenia jej jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył:

Zarzuty obu kasacji są sformułowane według schematu, którym skarżący wskazuje na wadliwe, niewystarczające rozpoznanie apelacji. W każdym z nich dominują stwierdzenia, że przede wszystkim doszło do uchybienia przepisom art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., obligujących Sąd odwoławczy do rzetelnego rozpoznania zarzutów apelacji i sporządzenia uzasadnienia wyjaśniającego dlaczego poszczególne zarzuty zostały uznane za zasadne lub niezasadne. Warunkiem skuteczności kasacji jest jednak to, by uchybienia podniesione przez skarżącego wykazywały rażące naruszenie prawa (w tym wypadku procesowego), które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku Sądu odwoławczego (art. 523 § 1 k.p.k.).

Z tego punktu widzenia, przy uwzględnieniu podstaw przedmiotowych kasacji, skarga wywiedziona na rzecz obu skazanych jawi się jako bezzasadna w stopniu oczywistym. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Sąd Okręgowy

odniósł się do wszystkich zarzutów apelacji. Dał temu wyraz w uzasadnieniu wyroku, wprowadzając dość zwięzłym, ale klarownym i spełniającym wymogi określone w art. 457 § 3 k.p.k. Nie było zresztą konieczne odpowiadanie na zarzuty skarżącego w sposób szczególnie drobiazgowy, jeśli wystarczyło odwołać się do obszernych wywodów zamieszczonych w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji. Sąd Okręgowy aprobował rezultaty oceny dowodów przedstawione w wyroku Sądu Rejonowego, podkreślając że zamieszczona tam analiza materiału dowodowego przebiegała przy pełnym respektowaniu wymogów z art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Ponowne podnoszenie w kasacji zarzutu kwestionującego tę ocenę i jej kontrolę (zarzut 1), przy powtórzeniu argumentacji zawartej w apelacji, zmierza do kolejnej weryfikacji trafności ustaleń faktycznych, co jest proceduralnie niedopuszczalne.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił zarzutów kwestionujących, że przesłuchanie pokrzywdzonych mogło się odbyć w miejscu ich zamieszkania. Uznał, że ta forma dokonania tych czynności procesowych nie naruszała prawa, skoro ustawa dopuszcza przesłuchanie świadka w miejscu jego pobytu (art. 177 § 2 k.p.k.). Przewidziane to jest, między innymi, w razie nie dającej się pokonać przeszkody w przeprowadzeniu przesłuchania w sądzie. O tym, czy w konkretnym wypadku zachodzi tak określona przesłanka przesłuchania świadka poza salą rozpraw, decyduje Sąd rozpoznający sprawę przy uwzględnieniu okoliczności faktycznych. W niniejszej sprawie dopuszczono tę formę przesłuchania, przy uwzględnieniu realnych obaw pokrzywdzonych wynikających z presji wywieranej przez oskarżonych. W przesłuchaniu tym brał udział obrońca oskarżonych, a treść ich zeznań została przedstawiona na rozprawie w obecności oskarżonych (k. 386), którzy mieli sposobność odniesienia się do tych dowodów i złożenia własnych wyjaśnień. Jeden z nich, D. C. złożył oświadczenie co do treści ujawnionych zeznań. W tym stanie rzeczy nie można było uznać za zasadne zarzutów kasacji sformułowanych w pkt 2 i 3.

Niezasadne są również zarzuty w pkt 4 i 5, dotyczące nieuwzględnienia przez Sąd Okręgowy wniosków dowodowych stawianych w apelacji, jak i braku formalnej decyzji procesowej w tym względzie. Rzecz w tym, że skarżący nie formułował w apelacji nowych wniosków dowodowych, lecz nadal domagał się

uwzględnienia tych, które oddalono w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Zmierały one do ponowienia przesłuchania pokrzywdzonych i świadka J. J., a także przesłuchania w charakterze świadka jednego z funkcjonariuszy Policji, który dokonywał w postępowaniu przygotowawczym określonych czynności procesowych. Już Sąd Rejonowy odmówił tym wnioskom i uzasadnił motywy takiego rozstrzygnięcia. To prawda, że po ponownym ich zgłoszeniu w apelacji Sąd Okręgowy nie odniósł się do nich w przewidzianej formie, stwierdzając tylko, że zostaną rozpoznane w toku narady nad wyrokiem, ale autor kasacji nie wykazał, że uchybienie to mogło mieć jakikolwiek wpływ na treść wyroku w drugiej instancji. Nie może ulegać wątpliwości, że *de facto* Sąd odwoławczy odrzucił te wnioski, gdyż taka jest wymowa orzeczenia o utrzymaniu w mocy wyroku Sądu Rejonowego i uzasadnienia.

Zarzut w pkt 6 jest bezzasadny i wręcz niezrozumiały. Z wywodu skarżącego wynikałoby, że istotny w sprawie świadek J. J. zeznawał przed Sądem Rejonowym w warunkach nie zapewniających mu swobody wypowiedzi. Nic takiego nie wynika z akt sprawy. Przeciwnie, jego obszernie zeznania świadczą właśnie o pełnym wykorzystaniu przez świadka możliwości wypowiedzenia tego, co chciał i miał obowiązek Sądowi przekazać. Nieuwzględnienie odnośnego zarzutu apelacji przez Sąd odwoławczy w żadnej mierze nie świadczy o naruszeniu powinności rozpoznania go w sposób rzetelny.

Zarzut w pkt 7 jest oczywiście bezzasadny. Nie można przecież kwestionować obciążenia oskarżonych kosztami sądowymi postępowania odwoławczego z argumentacją, że oczekiwany przez nich wyrok powinien mieć inną treść, niż orzeczona przez Sąd drugiej instancji.

Z wszystkich tych względów, wobec niezasadności zarzutów kasacyjnych, powielających w istocie zakres zaskarżenia apelacyjnego, Sąd Najwyższy zdecydował o oddaleniu kasacji wywiedzionych na rzecz obu skazanych, jako oczywiście bezzasadnych.

O obciążeniu skazanych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.